

Ügyiratszám: MN/17492-9/2017.
Ügyintéző: személyes adat
Telefonszám: Személyes adat
E mail: személyes adat
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

697/2017. (VII. 5.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8. 2. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) M1 adóján 2017. június 2-án 21:30:35 órai kezdettel sugárzott *Világhíradó* című műsorszámmal kapcsolatban, 2017. június 7-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2017. június 8-án indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

elutasítja.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérhet. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

Indokolás

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2017. június 7-én érkezett, MN/17492-1/2017. ügyiratszámú beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató M1 adóján 2017. június 2-án 21:30:35 órai kezdettel sugárzott *Világhíradó* című műsorszámot kifogásolta.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (**Mttv.**) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (**Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményeit, mivel a 21:32:34 órától közzétett híradásban – ahol a téma súlypontjában a szén-dioxid csökkentésének kérdésköre állt, és ennek fontosságáról hangzottak el vélemények – az összeállítás elején és végén a képernyőre került képek a nézők megtévesztése szolgálatában álltak. A bemutatott képeken ugyanis gyárképek és hűtőtornyok voltak láthatóak, amelyekből sötét/szürke gáz áramlott ki, miközben a szövegben a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésének emberiség jövője szempontjából

való jelentőségével kapcsolatos vélemények voltak hallhatóak. Erre tekintettel a szöveg és a képi megjelenítés nem állt összhangban, amelynek következtében sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye. A Kérelmező megítélése szerint a kiegyensúlyozottsághoz hozzátartozik a képi és hangbeli megjelenítés összhangja.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató Közösségszolgálata, illetve Dobos Menyhért vezérigazgató elektronikus levélcímére 2017. június 2-án, 22:10 órakor küldött kifogását, valamint a kifogás elutasításáról szóló, 2017. június 4-én, 09:33 órakor elektronikus úton küldött – kifogást elutasító – mediaszolgáltatói döntés, továbbá a Kérelmező által a mediaszolgáltatói döntés visszautasításáról szóló, 2017. június 4-én 10:52 órakor küldött elektronikus válasz másolatát.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE mediaszolgáltatók és a közszolgálati mediaszolgáltatók mediaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más mediaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, egyúttal JBE mediaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2017. június 8-án hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2017. június 8-án kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/17492-2/2017. ügyiratszámú végzésével függő hatályú döntést hozott a Ket. 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmező is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a mediaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a mediaszolgáltatótól azon álláspont – megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti – közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen

álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közzétételétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közzétételének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező a Médiaszolgáltató Közönségszolgálatára, valamint Dobos Menyhért vezérigazgató elektronikus levélcímére 2017. június 2-án 22:10 órakor küldte meg a *Világhíradó* című műsorszámmal kapcsolatos kifogását, amelyet a Médiaszolgáltató a 2017. június 4-én 09:33 órakor küldött elektronikus válaszában elutasított. Erre tekintettel megállapítható, hogy a Kérelmező határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. A médiaszolgáltatói elutasítást a Kérelmező nem fogadta el, amelyről 2017. június 4-én 10:52 órakor küldött elektronikus levelében tájékoztatta a Médiaszolgáltatót. Ezt követően a Kérelmező 2017. június 6-án, postai úton feladott kérelemmel fordult a Médiatanácshoz. Az előadottak alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kérelmező mind a kifogásolásra nyitva álló 72 órás, mind pedig a kérelem előterjesztésére jelen esetben vonatkozó 48 órás határidőt betartotta.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálnak.

A Médiatanács a 2017. június 8-án kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/17492-3/2017. ügyiratszámú végzésével a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közzétételétől számított 8 napon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát, illetve, hogy küldje meg a kifogásolt műsorrész felvételét és szó szerinti szöveges leírását.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata 2017. június 16-án, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában a Médiaszolgáltató az alábbiakban azonosította a Kérelmező által hiányolt álláspontot:

1. a hűtőtornyokból nem szén-dioxid, hanem vízgőz áramlik ki, amely a legjelentősebb ernyőgáz, és
2. a műsorszám képi megjelenései, illusztrációi nem voltak összhangban a szöveges tartalommal, ezáltal a nézőket tudatosan megtévesztette.

A hiányolt szempontok fenti azonosítását követően a Médiaszolgáltató előadta, hogy fenntartja a kifogást elutasító álláspontját, amely szerint eleget tett a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének, betartotta az Smtv. 13. §-ában, valamint az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdéseiben, és az 5-6. §-okban foglalt követelményeket.

Kifejtette, hogy a kifogásolt műsorszám az Egyesült Államok elnökének bejelentéséről adott hírt, miszerint országa kilép a 2015-ben létrejött párizsi klíma-megállapodásból. A műsorszámokban elhangzottak jellemző részleteket mutattak be az elnöki beszédből, tartalmazva a kilépés melletti döntés szakmai és gazdasági indokait. Sokoldalúan tájékoztatást adott a bejelentés nemzetközi visszhangjáról: bemutatásra került a francia

államfő, a német kancellár, az orosz elnök és az Európai Bizottság elnökének véleménye, illetve a kínai álláspont is. Megszólalt a magyar miniszterelnök is, aki kifejezte elkötelezettségét a párizsi megállapodás mellett. Ismertetésre kerültek a NASA adatai és egy amerikai klímakutató véleménye is. Ezt követte egy rövid tájékoztató a megállapodás jelentőségéről, az üvegházhatású gázok csökkentéséről, a globális felmelegedés veszélyeiről, valamint arról, hogy az USA az egyik legnagyobb szén-dioxid kibocsátó Kína mellett.

A szöveges összeállítás képi illusztrációja kapcsán előadta, hogy az nem a kibocsátott anyag, hanem a kibocsátás ténye és mértéke alátámasztását szolgálta, a kibocsátott anyag vegyi összetételének ismertetése nélkül.

Kifejtette, hogy a szerkesztői szabadság törvényi keretein belül közérdeklődésre számot tartó kérdésnek tekintette a döntést, annak nemzetközi és hazai visszhangját, valamint az eltérő politikai véleményeket.

Megjegyezte, hogy a kifogásolt műsorszám hírműsorszám, amellyel szemben fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, továbbá, hogy törvényben rögzített céljai és feladatai körében a demokratikus társadalmi nyilvánosság kialakulása és megerősödése érdekében tájékoztatást nyújt a Magyarország területén élőknek, illetve a magyar nemzet tagjainak.

Álláspontja szerint a kifogásolt műsorszám arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében egy közérdeklődésre számot tartó kérdésről adjon tájékoztatást sokoldalúan, aktuálisan, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan.

A megszólaltatott személyekkel kapcsolatban előadta, hogy a téma szempontjából autentikusnak minősültek, képviselték a téma kapcsán mutakozó eltérő véleményeket és álláspontokat.

Utalt a Kúria Kfv.III. 37.472/2013/11. számú ítéletére, amely kimondta, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre.

Megjegyezte, hogy a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során tisztázni kell, hogy a hiányolt álláspont releváns-e a műsorszám témája vonatkozásában, relevancia esetén érdemben eltérő volt-e a megjelent véleményekhez képest, illetve megfelelő időben elérhető volt-e a Médiaszolgáltató számára.

A közérdeklődésre számot tartó ügyeket érintő médiatartalmak vonatkozásában előadta, hogy csupán a műsorszám témájához közvetlenül, szervesen kapcsolódó vélemény tekintetében merülhet fel a kiegyensúlyozottság követelményének megsértése. Erre hivatkozással kifejtette, hogy a Kérelmező által hiányolt álláspont a műsorszám témájához közvetlenül és szervesen nem kapcsolódott, azzal tematikus és tartalmi összefüggésben nem állt, mivel a műsorszám nem az üvegházhatású gázok egyes típusaival, összetételével foglalkozott, hanem összességében a globális felmelegedésben játszott szerepükkel – példálózó jelleggel említve a szén-dioxid szerepét – melynek a párizsi megállapodás is kiemelt jelentőséget tulajdonít.

Az illusztrációk és a szerkesztés kritikája nem tartozik a kiegyensúlyozott tájékoztatás körébe, ezért az a jelen eljárásban nem vizsgálható.

Az előadottakból következően a hiányolt álláspont a műsorszám témájához képest nem minősült relevánsnak és attól eltérő véleményt sem fogalmazott meg, erre tekintettel a Médiaszolgáltató kérte a kérelem elutasítását.

A kifogásolt műsorrész felvételét és szó szerinti szöveges leírását a Médiaszolgáltató 2017. június 28-án küldte meg.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező szerint a kifogásolt műsorszám 21:32:34 órától közzétett híradásban – ahol a téma súlypontjában a szén-dioxid csökkentésének kérdésköre állt, és ennek fontosságáról hangzottak el vélemények – az összeállítás elején és végén a képernyőre került képek a nézők megtévesztése szolgálatában álltak. A bemutatott képeken ugyanis gyárkémények és hűtőtornyok voltak láthatóak, amelyekből sötét/szürke gáz áramlott ki, miközben a szövegben a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésének emberiség jövője szempontjából való jelentőségével kapcsolatos vélemények hangzottak el. Erre tekintettel a szöveg és a képi megjelenítés nem állt összhangban, amelynek következtében sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye. A Kérelmező megítélése szerint a kiegyensúlyozottsághoz hozzátartozik a képi és hangbeli megjelenítés összhangja.

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató M1 adóján 2017. június 2-án 21:30:35 órai kezdettel sugárzott *Világhíradó* című műsorszám 21:32:34-21:39:43 óra között közzétett híradásban a következők voltak láthatóak, hallhatóak:

Hírolvasó: *„Már biztos: Amerika kilép a párizsi klíma-egyezményből.”*

Háttérkép: szélerőművek, felirat: kilép a klíma-egyezményből az USA

Hírolvasó: *„Donald Trump szerint a megállapodás hátrányosan érinti az Egyesült Államokat, ő pedig nem tudja támogatni, ami egyszerűen túl drága az országnak. A klíma-egyezményt másfél éve fogadták el, 147 ország ratifikálta, a célja az lett volna, hogy csökkentsék az üvegházhatású gázok kibocsátását, így enyhítve a globális felmelegedést. Trump bejelentése jócskán megosztotta a világ vezető politikusait, több országban tüntetések kezdődtek.”*

Képek: dugó egy autópályán, felszálló kipufogógáz, füstöt kibocsátó kémények, hűtőtornyok; felirat: Washington D.C.

Narrátor: *„A párizsi klíma-megállapodást 2015. végén kötötték. Történelmi jelentőségéhez hozzájárult az is, hogy a világ legnagyobb szén-dioxid-kibocsátói, az Egyesült Államok és Kína is csatlakozott. Az Egyesült Államok kilép a párizsi klíma-megállapodásból, jelentette be Donald Trump csütörtökön a Fehér Ház rózsakertjében. Az amerikai elnök régóta kételkedik abban, hogy a klímaváltozás egy valós veszély lenne. Szerinte a gazdaságban sokkal nagyobb kárt okoznak a globális felmelegedés elleni harc nevében hozott korlátozások, mint amennyit hozzátesznek a Föld védelméhez. Beszédében hangsúlyozta, hogy mostani döntésével elsősorban országa érdekeit tartja szem előtt. Szerinte az egyezmény túl drága lenne Amerikának és az ipart érintő korlátozások miatt rengeteg munkahely szűnne meg. Hozzátette azt is, egy új, országa gazdasági érdekeit figyelembe vevő, átdolgozott egyezményhez elsőként csatlakozna.”*

A szöveg alatt háttérkép: szélerőmű, naperőművek

Narrátor: „Az amerikai és a nemzetközi sajtó már napok óta foglalkozott azzal, hogy az amerikai elnök kilépteti az országot a klíma-egyezményből. Ennek ellenére valóságos sokkhatásként érte a világ vezetőit a bejelentés.”

Ezt követte egy összeállítás a bejelentés nemzetközi fogadtatásáról, bemutatásra került a francia államfő, a német kancellár, az Európai Bizottság elnökének véleménye, a kínai álláspont, Vlagyimir Putyin orosz elnök, illetve Orbán Viktor miniszterelnök álláspontja.

Majd egy rövid tájékoztatás következett a bejelentés hatására szervezett utcai demonstrációkról (tüntetés a Fehér Ház előtt, illetve zöldpárti megmozdulás Berlinben a Brandenburgi Kapunál).

Ezután a hírolvasó beszámolt a klíma-egyezmény „történetéről”, elfogadásának történelmi jelentőségéről, példátlanul széles állami támogattságáról (2 ország kivételével az összes ENSZ-tagország aláírta).

Ismertetésre került a klíma-megállapodás legfontosabb célkitűzése (az iparosodás kezdete óta tartó átlaghőmérséklet-növekedés ne lépje túl a 2 °C-ot, de ha lehet, maradjon 1,5 °C alatt), amelynek érdekében az aláírók elhatározták, hogy önként korlátozzák az üvegházhatású gázok, főként a szén-dioxid kibocsátását, a gazdagabb országok pedig azt is vállalták, hogy pénzzel is támogatják a szegényebbeket az éghajlatváltozás elleni küzdelemben és a megújuló energiaforrásokra való átállásban, elhangzott a szakma, a tudományos körök többségi álláspontja a globális felmelegedés következtében várható visszafordíthatatlan változásokról (egész régiók lakhatatlanná válása, növény- és állatfajok kihalása), közlésre került a Californiai Egyetem egyik klímakutatójának nyilatkozata (Daniel Swain: „Ha a jelenlegi mértékben folytatjuk a szén-dioxid kibocsátását, akkor a 20. századi éghajlathoz képest a 21. század végének klímája teljesen felismerhetetlenné válik. És ez rossz lesz sok embernek és sok élőlénynek a Földön.”), valamint a NASA amerikai űrügynökség klímaváltozással kapcsolatos megfigyelései, adatai.

E szöveges tájékoztatás alatt vágóképek, felvételek voltak láthatóak közlekedési torlódásokról, kipufogógázt kibocsátó autókról, kéményekből, hűtőtornyokból felszálló gázokról, erőművekről, naperőművekről, aszály sújtotta területekről, szélsőséges időjárási eseményekről.

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes

szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *„időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel – ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket – foglalkozó műsorszám.”*

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közlétező műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül annak is van jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, annak feldolgozása, bemutatása milyen módon szerepelt benne, ez a körülmény pedig jelen ügy kapcsán is kiemelt szerepet játszik.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „*Világhíradó*” a Médiaszolgáltató saját gyártású, minden nap jelentkező, élő hírműsora. A kifogásolt tájékoztatás lényegi mondanivalóját az Egyesült Államok párizsi klíma-megállapodásból történő kilépése képezte, kitekintve annak nemzetközi fogadtatására, a párizsi klíma-egyezmény jelentőségére, a globális felmelegedéssel járó veszélyeket, visszafordíthatatlan változásokat illető többségi tudományos álláspontra. A híradás aktualitását az amerikai kilépés bejelentése adta.

A műsorszegmens súlypontjában – a Kérelmező álláspontjával ellentétben – nem a széndioxid csökkentésének témaköre állt, hanem a történelmileg jelentős párizsi klíma-megállapodásból történő amerikai kilépés, a kilépés bejelentésének nemzetközi fogadtatása, amely téma kapcsán érintőlegesen említésre került, hogy miben áll a klíma-egyezmény jelentősége, mi a legfontosabb célkitűzése, s röviden ismertetésre került a tudományos világ globális felmelegedéssel kapcsolatos többségi véleménye.

A Médiatanács megállapította, hogy a Kérelmező nem a híradás során elhangzott szöveges tájékoztatás kiegyensúlyozottságát kifogásolta a kérelmében, hanem azt, hogy a híradás közben bemutatásra került, gázokat kibocsátó kéményeket, hűtőtornyokat ábrázoló képsorok, felvételek a szén-dioxid-kibocsátás szöveges említése következtében azt a valótlan látszatot keltették, hogy a bemutatott kéményekből, hűtőtornyokból széndioxid áramlik a légkörbe (mivel az ilyen tornyokból távozó gáz valójában vízgőz).

A Médiatanács megjegyzi, hogy a ténytudomány hiánya csak akkor értékelendő a jogsértés megállapításánál, ha az egyben kiegyensúlyozatlan tájékoztatást eredményez. Egyéb esetben a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozásához – és a kiegyensúlyozott tájékoztatás médiaszabályozásbeli követelményének a sajtószabadság alapvető jogával ellentétes értelmezéséhez – vezetne, amennyiben a tájékoztatásban megjelent információk korrekciója, pontosítása is hatósági eljárás keretében vizsgálható és kikényszeríthető lenne.

A Médiatanács ennek hangsúlyozza, hogy amennyiben a tudósítás háttérképei, illusztrációi módot is adhattak volna arra, hogy a nézők egy részében azt a benyomást keltsék, hogy a bemutatott kéményekből, tornyokból áramló gáz szén-dioxid, az Smtv. alapvető rendelkezései és különösen az Smtv. 13. §-ában foglalt arányosság követelménye alapján az esetlegesen a nézők egy részében félreértést kelthető vágóképek, felvételek kapcsán nem állapítható meg egy hírműsorszámban elhangzó tájékoztatás vonatkozásában a kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi kötelezettségének megsértése.

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló

tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: **Pp.**) 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2017. július 5.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:
Személyes adat